

Göçmenlere Yönelik Dil **Desteği** *Avrupa Konseyi Araç Kutusu*

1 – Göçmenlerin yeni bir **bağlamda** insanlarla **ilişkilerini** yönetmelerine destek **olunması**

Amaç: Göçmenlerin yeni **bağlamlarında diğer** insanlarla **etkileşimlerini** yönetmelerine **nasıl yardımcı olunacağı** konusunda rehberlik **sağlamak.**

Yeni bir ülkeye gelen göçmenler genellikle kendilerini aşina olmadıkları bir ortamda bulurlar. Geçici olarak bile olsa yerleştikleri yerdeki sosyal yaşamları, yerel insanların nasıl iletişim kurduğunu bilmeden bu insanlarla etkileşime girmeyi içerir. Bu, yabancı bir dil ortamında sözlü iletişimin nasıl işlediğine dair bir farkındalık ve dilde bir miktar yetkinlik geliştirmeyi içerir.

Aşağıda göçmen öğrencilerin yeni sosyal yaşamlarına uyum sağlamalarına yardımcı olacak bazı öneriler yer almaktadır. Gerekliğinde örnekler vererek ve destek sağlayarak onlara aşağıdakileri yapmalarını önerin:

- Bildikleri ve konuştukları kişi veya kişilerin anlayabileceğini düşündükleri bir dilde iletişim kurmaları.
- Selamlaşmak ve yardım istemek için bir veya iki temel ifade öğrenmeleri (örneğin "merhaba", "affedersiniz", "lütfen", "teşekkür ederim" vb.)
- Farklı dillerin karışımıyla bir şeyler söylemeye istekli olmaları.
- İletişime yardımcı olmak için jestler ve diğer vücut dili türleri veya akıllı telefondaki fotoğraflar vb. gibi sözel olmayan araçları kullanmak.
- Bir şeyi anlamadıklarında söylemeleri ve diğer kişiden söylediklerini tekrar etmesini istemeleri.
- Önemli kelimeleri bulmak için akıllı telefonlarında bulunan otomatik çeviri uygulamalarını kullanmaları.
- Gerekliğinde, aracı olarak hareket edebilecek başka birinden yardım almaları.

Çok sınırlı dil kaynaklarını içeren bu tür bir sözlü iletişim, selamlaşma, temel nezaket kuralları, yeni komşularla basit paylaşımlar, mal ve hizmet satın alma veya bilgi isteme açısından yararlıdır ve bunlar için gerekli dil oldukça rutin ve öngörülebilirdir. Ancak, yeni çevrenin sosyal yönleri kendi ülkelerindekinden farklıysa ya da aynı şekilde değerlendirilmiyorsa, öğrenciler ihtiyaç duyulan kelime ve ifadeleri gerçekten bilmediklerinde zorluklar ortaya çıkabilir. Örnekler arasında sokak adlarında kullanılan yer ve kişi adları, ürünlerin marka adları, kurumların farklı adları, sokak işaretleri ve ilanlar, belirli ulusal veya dini bayramların önemi vb. sayılabilir. Bu durumlarda iletişim güçlükleri basit dilsel zorluklara yol açabilir, ancak kişisel yanlış anlamalara neden olmaz.

Daha ileri bir düzeyde, göçmen öğrenciler muhtemelen bu tür basmakalıp temel paylaşımların ötesine geçmelerini sağlayan dil becerileri edinmiş olacaklardır. Daha kişisel olan ve örneğin

aşağıdaki nedenlerle konuşmacılar arasında başka türden yanlış anlaşılmalara yol açabilecek konular hakkında konuşabilirler:

- Konuşmacının söylemeye çalıştığı şeyin arkasındaki niyet tam olarak anlaşılabilir.
- Bazı yüz ifadeleri veya el hareketleri yanlış yorumlanır.
- Göçmenler şunları bilmezler:
  - Yeni ortamdaki konuşma 'kuralları', örneğin insanlara hitap etme yolları, birinin sözünü kibarca nasıl kesecekleri vb.
  - Belirli sabit ifadelerin anlamı veya arkasındaki niyet, örneğin İngilizcede "şaka mı yapıyorsun?", "benim hatam değil", "bıktım" vb. ifadeler
  - Nasıl tavsiye verileceği, istekte bulunulacağı, bir isteğin nasıl kibarca reddedileceği vb.
  - Bir görüşün incelikli bir şekilde nasıl ifade edileceği.

Yetişkin öğrenciler söz konusu olduğunda, birinin yaşı, geliri, siyasi görüşleri (özellikle milli gururu içeriyorsa) gibi genellikle kaçınılan bir konuyu gündeme getirdiklerinde veya konuşma kürtaç, cinsellik, ölüm cezası gibi sosyal konuları veya dini inançlarla ilgili konuları içerdiğinde sorunlar ortaya çıkabilir (Ayrıca bkz. Araç 2 - Yeni durumlarına uyum sağlayan yeni gelen göçmenlerin desteklenmesi).

Bu gibi konuların yanı sıra daha kişisel konular da kişinin yeni tanımaya başladığı kişilerle iletişim kurarken gündeme gelebilir. Bu gibi durumlarda, yanlış anlamalarla aynı şey olmayan anlaşmazlıkların ortaya çıkması normaldir. Bu tür anlaşmazlıklar ortaya çıktığında, her iki tarafın da bunları nazik ve saygılı bir şekilde ele alması gerekir. Öğrencinin konuştuğu kişi tereddüt, utanma veya şaşkınlık belirtileri gösteriyorsa, öğrencinin bunun nedenlerini öğrenmesi ve olayları açıklığa kavuşturmaya çalışması önemlidir.